
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עגנון וקפקא: ספרות יהודית וספרות עולם - 17250

תאריך עדכון אחרון 10-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' גדעון טיקוצקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: giddon.ticotsky@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש בלבד

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

האחד כונה "הסופר היהודי האחרון"; שמו של האחר הפך תואר בשפות רבות, עדות לאוניברסליות של אבסורד הקיום האנושי. עגנון טען שלא קרא מימיו את קפקא; זהותו היהודית של קפקא נדחקה אל שולי יצירתו, ובכל זאת נמתחים קווי דמיון רבים בכתיבתם של השניים, שחיו על קו הקץ של המסורת והמודרנה והיטיבו לנסחו בסיפוריהם. בקורס נתוודע ליצירותיהם המרכזיות של השניים ולפואטיקה של כתיבתם. באמצעות המבט המשווה נלמד על מורכבות הזהויות היהודיות במאה העשרים ועל מקומה של הספרות העברית כספרות אירופית, ולהפך: גם על היסודות היהודיים והעבריים של אחד מסופרי המופת האירופיים. הקורס צפוי לכלול סיור בבית עגנון.

מטרות הקורס:

לרכוש בקיאות בכתבי עגנון וקפקא ולהתוודע אל מגמות מרכזיות בספרות העברית והאירופית במאה העשרים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- * לתאר את קווי המתאר העיקריים בפואטיקה של קפקא ושל עגנון;
- * לפרש את יצירותיהם של השניים על רקע הזהות היהודית והאירופית-הכללית במאה העשרים;
- * לתאר זיקות בין הספרות העברית לספרות האירופית.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית ודיונים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

בין הנושאים שיידונו בכתיבתם של השניים:
הזמן, השפה, ייצוג המציאות - והפנטסטי, הפרדוקס, דמות המספר, דמות האמן, מקומם של הדת והאמונה, הומור ואירוניה, האפוריזם, הפרגמנט והפרגמנטריות.

חומר חובה לקריאה:

בין היצירות שיידונו:
עגנון: סיפורי "ספר המעשים", "עם כניסת היום", "המלבוש", "לאחר הסעודה".
קפקא: "הגלגול", פרקים מתוך 'המשפט', "לפני שער החוק", "אמן התענית", "הצייד גרקוס", "הכפר השכן" ופרגמנטים נוספים מן העיזבון.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
20 %
נוכחות / השתתפות בסיור 10 %

מידע נוסף / הערות: